

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมในปัจจุบันนี้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบเครือข่าย ข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การประกอบธุรกิจและการบริหารองค์กรก็มีการเปลี่ยนแปลงจากการดำเนินงานตามรูปแบบเดิมที่เคยปฏิบัติกันมาเข้าสู่ยุคสารสนเทศที่การดำเนินงานมีความรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนมีการแข่งขันที่รุนแรงและหลากหลาย รูปแบบ การตัดสินใจจึงต้องรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งการบริหารองค์กรนั้นเป็นการดำเนินงานด้านการตัดสินใจเป็นส่วนใหญ่โดยผู้บริหารซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้อง มีคุณภาพ และเพียงพอ นอกจากนั้นแล้วผู้บริหารก็ต้องเข้าใจวิธีการใช้งานและโครงสร้างของระบบสารสนเทศด้วยเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ณัฐพันธ์ เจริญนันท์ และไพบุลย์ เกียรติโกมล. 2547 : 36)

การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาการศึกษาของประเทศนั้นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนา หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศและได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา การนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการพัฒนาการศึกษา การให้ความสำคัญกับข้อมูลและสารสนเทศนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ก็ได้กำหนดแผนงานหลักที่ 9 เรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา เป้าหมายข้อ 3 ไว้ว่า ให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่สามารถบริการและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการวางแผน การบริหาร และการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 98) นอกจากนั้นแล้วข้อมูลและสารสนเทศยังมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 47-50 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 29-30) ที่กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การ

กำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด และในมาตรา 47 วรรค 2 ให้กระทรวงศึกษาธิการบัญญัติกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการคือ ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 36-37)

การบริหารการศึกษาหลังการปฏิรูปการศึกษาเป็นต้นมาเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างจากเดิม เนื่องด้วยการบัญญัติให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ก็เพื่อมุ่งหวังให้การบริหารการศึกษาของสถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็ง คล่องตัวและรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม อย่างไรก็ตามการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งระบบข้อมูลและสารสนเทศนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงให้มากโดยผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการบริหารแนวใหม่จำเป็นต้องบริหารจัดการและตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ก)

ตามโครงสร้างใหม่ของการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลมีขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ทั้งนี้ก็เพื่อเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข และการบริหารงานสถานศึกษานั้นการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาจึงควรให้ครอบคลุมงานทั้ง 4 งาน ซึ่งสถานศึกษาควรมีการเตรียมโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์การใช้ ตลอดจนรายการหรือแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ และในการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาควรดำเนินงานไปตามขั้นตอน ซึ่งมีขั้นตอนหลัก ๆ 6 ขั้นตอน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบ

ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ (วีระ สุภากิจ. 2539 : 318-319) ถ้าสถานศึกษาดำเนินการครบทุกขั้นตอนตามที่กล่าวมา สถานศึกษาจะมีและใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารและปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2545 : 8) การจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรทุกคนในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารทั้งในระดับสูงและระดับหัวหน้าหมวด/กลุ่มวิชา/ระดับสายชั้น มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการวางแผนตัดสินใจกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สำหรับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษานั้นงานวิชาการ นับเป็นงานที่มีความสำคัญและเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษาเพราะเป็นงานที่ส่งผลสะท้อนกลับมาให้สถานศึกษามากกว่างานด้านอื่น การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาทำให้การบริหารคล่องตัว รวดเร็ว ตรงกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารงานวิชาการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 33)

การบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศอย่างเพียงพอ ซึ่งจะต้องจัดทำข้อมูลและสารสนเทศงานวิชาการให้ครอบคลุมภารกิจทุกภารกิจตามแนวปฏิบัติการจัดทำสารสนเทศตามกระบวนการและขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา จะทำให้สถานศึกษามีข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการอย่างเพียงพอ สำหรับการจาจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น นอกจากผู้บริหารแล้วก็ได้แก่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ถ้าการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเป็นระบบที่ด่ง่ายต่อการดำเนินงานและการนำไปใช้และมีความครบถ้วนหรือมีข้อมูลที่มากพอก็เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจที่ได้ปฏิบัติงาน และความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้มากเมื่อสถานศึกษามีแผนการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศที่ชัดเจนเป็นระบบ และให้การสนับสนุนทุกด้านอย่างเต็มที่ ดังที่กิติมา ปริติดิกล (2529 : 423) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นเรื่องความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ หรือพอใจ

ที่มีองค์ประกอบและสิ่งจูงใจต่องานที่กำลังปฏิบัติอยู่และผู้ปฏิบัติงานได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งความไม่พึงพอใจในงานจะมีผลต่อการปฏิบัติงานในทางตรงกัน

สถานศึกษาเอกชนในปัจจุบันนั้นเป็นสถานศึกษาที่มีลักษณะการบริหารงานเป็นนิติบุคคล ทำให้มีอิสระ คล่องตัวและรวดเร็วในการบริหาร และมีภาระงาน 4 งานคือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป เหมือนสถานศึกษาของรัฐเช่นเดียวกัน สำหรับงานวิชาการนั้นถือว่าเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่นนั้นเป็นงานที่สนับสนุนงานวิชาการ เพราะว่างานวิชาการจะสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ทักษะความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งคาดหวังโดยการกำหนดในหลักสูตร คาดหวังโดยชุมชนและสังคม คาดหวังโดยสถานศึกษาเอง และคาดหวังโดยตัวผู้เรียนเอง สำหรับสถานศึกษาเอกชนนั้นถ้าผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการจนเป็นที่เชื่อถือ และเป็นที่กล่าวถึงของบุคคลทั่วไปก็จะได้รับความนิยมนอกจากประชาชน ส่งบุตรหลานเข้าเรียนมากขึ้น ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบในงานวิชาการเพื่อประโยชน์ดังกล่าวข้างต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531 : 17-18) และการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศอย่างมีคุณภาพและเพียงพอ

ผู้วิจัยในฐานะทำงานในสถานศึกษาเอกชนเห็นความสำคัญของการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการว่าจะประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพของการดำเนินงานและความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ว่ามีสภาพอยู่ในระดับใด รวมถึงความแตกต่างในสภาพและความพึงพอใจในการดำเนินงานจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งยังไม่พบว่ามีผู้ใดทำวิจัยในเรื่องนี้ไว้โดยตรงหรือชัดเจน ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการและเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำไปพัฒนางานวิชาการและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยสภาพและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ครั้งนี้จะเป็นข้อมูลและสารสนเทศแก่สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการและเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนให้ก้าวหน้าต่อไป ส่วนผลการเปรียบเทียบสภาพและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาครั้งนี้ สามารถนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการตามความสามารถและความพร้อมของสถานศึกษาเอกชนแต่ละขนาด และเป็นข้อมูลอ้างอิงแก่สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายเพิ่มเติมในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาาระบบสารสนเทศ และระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2551 จำนวน 39 โรงเรียน รวม 1,296 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2551 ทั้ง 39 โรงเรียน จำนวน 156 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 78 คน และครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการ จำนวน 78 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวแปร คือ

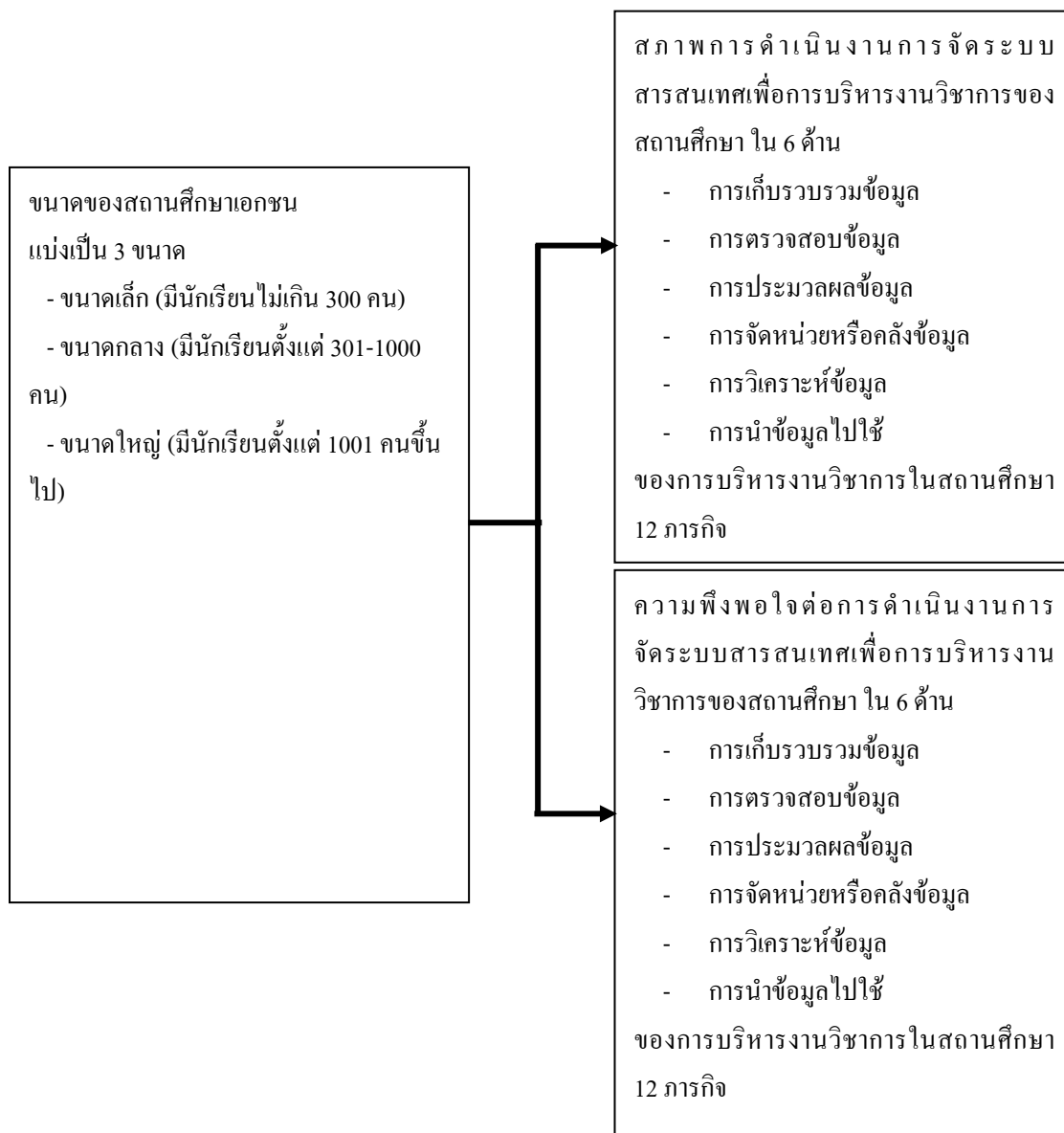
2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา แบ่งได้ 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 300 คน) ขนาดกลาง (นักเรียน 301 – 1,000 คน) และขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,001 คนขึ้นไป) ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 : 16)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาสภาพและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในขอบข่ายการบริหารวิชาการ 12 ภารกิจ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 32-38) และตามแนวความคิดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศของหน่วยงานระดับโรงเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (วีระ สุภากิจ. 2539 : 318-319) 6 ด้าน ดังนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้
 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สรุปรูปเป็นแผนภูมิกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ และจัดเก็บไว้เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้

2. การดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินงานตามกระบวนการในการจัดทำเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ ใน 6 ขั้นตอน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้

3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานตามขอบข่าย ภารกิจ ของการบริหารงานวิชาการ 12 ภารกิจ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

4. การดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การนำขอบข่าย ภารกิจ ของการบริหารงานวิชาการ 12 ภารกิจ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มาดำเนินงานตามกระบวนการในการจัดทำเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ ใน 6 ขั้นตอน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้

5. สภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง ระดับของการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ

ของสถานศึกษา โดยให้ผู้บริหารและครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

6. ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่ชอบ หรือพอใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ดีที่เกิดจากตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจจนทำให้เกิดความพึงพอใจ โดยให้ผู้บริหารและครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

7. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2551

8. ครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการ หมายถึง ครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2551

สมมุติฐานการวิจัย

1. สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการวิจัยสภาพและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและครูผู้ดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนทุกแห่งทุกขนาดในสังกัด กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ส่งเสริมและพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาของสถานศึกษาให้ก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และที่สำคัญจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ และการปฏิบัติงานในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น อีก

ทั้งเป็นข้อมูลอ้างอิงแก่สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายเพิ่มเติมในการดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาระบบสารสนเทศ และระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด